

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan središče, izmaki nedelje iz praznika, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele na vse leto 15 gld., na pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom na vse leto 18 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oglasila plačuje se od štiristopen petit-vrate po 6 kr., če se oglasilo enkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. vse administrativne stvari.

Grof Khuen Hedervary — Tanlongo.

Na Hrvatskem sedaj vse govori o nekem govoru barona Pavla Raucha v saboru. Ta govor ne obsega nič novega, temveč samo stvari, o katerih se je že dolgo govorilo v političnih krogih na Hrvatskem. Semtertja se je tudi po časopisih kaj pisalo o teh stvareh, a dosti še ne. Vladni listi so imeli dovolj poveda, da so molčali, opozicijski pa pri omejeni tiskovni svobodi na Hrvatskem ne morejo povedati svojega mnenja. Zato je pa Rauchov govor vzbudil tem večjo pozornost, ker sedaj izve narod stvari, za katere so dosedaj vedeli le maloštevilni krogi.

Govor je pa vzbudil tudi iz dveh drugih razlogov posebno pozornost, zaradi osebe govornikove in pa zaradi tega, ker je ta nenavadno ostri govor bil naperjen naravnost proti banu. Baron Rauch je kaj jasno narisal sliko vladanja sedanjega bana. Njegovi privrženci je ne morejo biti veseli. Da je to govoril kak član stranke prava, bi se toliko ne zvenili, pisalo bi se o surovih in neosnovanih napadih, a besed barona Raucha ni moč tako presreči. Ta moč ne spada mej nasprotnike pogodbe z Ogersko in je še nedavno bil član vladne stranke. Pa tudi še sedaj ni pri nobeni tistih opozicijskih strank, ki veljajo za nasprotnice sedanje pogodbe z Ogersko. Baron Rauch je naglašal, da ne more dovoliti sedanji vladi niti novca, ker je ban se izneveril tisti politični smeri, katere se je držal, ko je prišel v deželo.

Ban, bivši ogerski veliki župan, je prišel v deželo, da bi vladal v smislu pogodbe. Temu se je pa kmalu izneveril. Delati je jel na to, da polagoma Hrvatsko popolnoma podredi Ogerski. Začel je zatirati svobodo tiska, omejil nezavisnost sodnikov, prekršil volilni zakon po svoji volji, sedaj se še zbornični red tako premeni, da se opoziciji zaprosta. Da pa more gojiti ban na Hrvatskem ideje ogerske, države zbral si je okrog sebe raznih ljudi, katere vodi le sebičnost. Ti ljudje sedaj bana potiskajo dalje po poti, katero je nastopil. Ban je moral gledati, kako zadovolji te ljudi, in to ga je zapeljalo na kaj poljzko pot.

Baron Rauch je z ostrimi besedami ožigosal, da je ban privolil, arhiv odpeljati v Budimpešto, in še ni ničesa storil, da bi dobil nazaj listine, ki se tičejo Hrvatske, dasi je to v zboru obetal.

Najhujše je bilo, kar je baron Rauch povedal glede nakupa graščine Božjakovine in pa glede nakupa delnic hipotečne banke. V teh dveh stvareh tiči mnogo osebne umazanosti članov vladne stranke. Seveda vse bi se dale razkriti le pred sodiščem.

Leta 1892. so bile volitve v Zagrebu. Nekateri denarni zavodi niso hoteli pri teh volitvah podpirati vladnih pristašev. Ban je sklenil, nad njimi se maščevati. Odpovedale so se deželne uloge, ki so bile pri njih, in vložile v Zagrebško hranilnico, katere je podpirala vlada. Nikdo se ni brigal, kako je s tem zavodcem, nikdo ga ni nadzoroval. Vladni privrženci so pri hranilnici po svoje gospodarili. Spekulacije so pripravile ta zavod na rob propada. Posebno pri posestvu Božjakovini je pretila velika izguba hranilnici. V nevarnosti so že bile deželne uloge. Banu in vladi je bilo na tem, da ta zavod ne propade, ker so pri njem vladni privrženci voditelji in ker bi bil to sploh za vlado hud udarec, če se pokaže, kako pomankljivo so nadzorovali zavod, kateremu so izročili deželne uloge. Da se temu izogne, je vlada kupila graščino Božjakovino. Ta graščina stane vlado kakih 600.000 gld. preveč. Poleg tega pa to posestvo ni ugodno za gospodarsko šolo, ker je njegov svet premoker. Baron Rauch je v kaj krepkih besedah naslikal razmere pri tej graščini.

Pri hipotečni banki, kjer tudi vladajo vladni privrženci, tudi ni bilo vse v redu. Ta banka je molzna kravica za banovo kliko. Ko so odrinili jednega odvetnika tega zavoda in ga nadomestili z mlajšim vladnim privržencem, je prvi hitro razširil novico, da z banko ne gre najbolje. Nek budimpeštanski zavod, ki je imel mnogo delnic, je zahteval, naj se pošljejo z Ogerskega uradniki, da bodo upravljali ta zavod. To bi bilo za bana sramotno, izgubil bi bil tudi pomoč klike, ki ga je dosedaj podpirala, ako bi se ji odtegnile jasli, iz katerih je dosedaj zobala. Poleg tega so pri zavodu

take razmere, da je ban po vsej pravici želel, da se ne razkrijejo. Hrvatska vlada je potem kupila 10.000 delnic tega zavoda od Ogrov, dasi je to popolnoma protizakonito, ker take delnice ne dajo potrebne pupilarne varnosti.

Zaradi tega je Rauch primerjal bana in njegovo vlado s Tanlongovim gospodarstvom pri rimski banki. Taka obsodba banove politike je hudo zadela celo vladno kliko. Ta govor je obrnil pozornost višjih krogov na razmere na Hrvatskem. Banovega ugleda tudi ne bo rešilo, da je večina zaradi tega govora izključila barona Raucha za 30 sej in ga je ban poklical na dvoboj. Ban se moti, če misli, da se take stvari dajo na viteški način poravnati. Ban, ki je nedavno imel še tako zaupanje, da so ga skušali narediti za ogerskega ministerskega predsednika, je sedaj hudo prizadet. Sedaj se je pokazalo, kakšno je tisto vzgledno vladanje banovo na Hrvatskem. Sploh se sedaj več ne misli, da bi kdaj prišel na krmilo ogerski vladi, temveč je pričakovati, da kmalu grof Kuen Hedervary neha biti hrvatski ban, kajti mož, katerega primerjajo s Tanlongom, ne more ohraniti častnega dostojanstva hrvatskega bana.

Državni zbor.

Na Dunaju, 12. decembra.

Najnovejši govor ministerskega predsednika grofa Badenija je glede bodočnosti še nejasnejši in dvoumnejši, nego so bili prejšnji. Zaman je vse ugibanje glede političnih namenov grofa Badenija. Nihče ne ve, kam vlada vesla in prav zato jej vsi slede.

V današnji seji e zbornica dognala razpravo o poglavju „ministerski svet“, v katero spada tudi dispozicijski fond.

Prvi je govoril grof Wurmbbrand. Spominjal se je koalicije in trdil, da je bil vzrok nje razpada, da koalirane stranke niso pojmile pravega namena svojega združenja: omogočiti parlamentarno vladanje in parlamentarno ministerstvo. Koalicije ni opozicija razbila, razbili so jo nje lastni pristaši. Naravna posledica tega je bila, da je vlado prevzelo uradniško ministerstvo. Sedanje ministerstvo še ni

Listek.

„Norma“.

(K premijeri dne 17. decembra.)

Mej najslavnejše italijanske skladatelje našega veka spada tudi Vincencij Bellini, čigar „Norma“ se bode pela v četrtak na slovenskem odru.

Bellini se je rodil v Kataniji dne 3. novembra l. 1802. ter se izobrazil na neapoljskem konservatoriju. Že l. 1826. se je v Neapolju pela prva njegova opera „Bianca e Fernando“ ter imela tako velik uspeh, da je Bellini zaslovel po vseh italijanskih pokrajinah. V dobi štirih let zložil je Bellini še štiri opere „Il Pirata“, „La Straniera“, „Zaira“ in „I Capuletti ed i Montecchi“. Slednjeimenovana opera je naredila pot okrog sveta in takisto tudi opera „La Sonambula“, a vse ta dela je prekosila opera „Norma“, katere se je prvič pela l. 1831. v Milanu in je še zdaj na repertoarju vseh opernih gledališč, dočim so se druga Bellinijeva dela že pozabila, vsaj zunaj Italije.

Po velikem uspehu „Norme“ potoval je Bellini v Pariz in v London, kjer je bil sijajno vzprejet ter se stalno naselil v Parizu. Za ondotno laško opero je zložil poleg „Norme“ najslavnejše svoje

delo, opero „I Puritani“. Umrl je jako mlad dne 24. septembra 1835. l.

V naslednjih vrstah nameravamo podati vsebino „Norme“, a ker vodstvu slov. gledališča ne kaže izdajati libreta predstavljenih oper, uplesti bomo v to črtico nekatere najvažnejše točke te opere.

Dejanje se vrši v časih krvavih bojev mej Rimljani in Galci, in sicer v stari Galiji.

Prvo dejanje. Orivist, poglavar Druidov, se zbere z njimi v gozdu pred žrtvenikom, svetim brastom, da prosi bogove, naj mu pomorejo uničiti Rimljane. Po odhodu Druidov prideta rimski prokonzul Polijon in njegov prijatelj Flavij. Polijon zaupa prijatelju, da več ne ljubi Norme, katere mu je povila dva sina, nego da ljubi svečenico pri Irminovem stebri, Adalgizo, a sanjalo se mu je, da mu preti vsled te ljubezni nevarnost. Kavatina, v kateri pripoveduje Polijon svojemu prijatelju te sanje, je krasna:

Čuj, z Adalgizo pred oltar,
V Romi sem žel blesteči:
Cvet bil v laseh nevesti v čar,
Ženinu k višji je sreči.
Bakelj čarobni zrl sijaj,
Čul sem ljubezni speve;
Vpričo dražestne deve
Zdaj senca se dvigne čudna glej

Stopa, tajno sem v hram prihaja
Plašč pač druidski senci tej
Stas mrtvaški njen obdaja.
Bakli ugasnil je sijaj:
Množ me ostavi zbrana;
Krasna še prej dvorana
Slična je grobu zdaj.

In ah! nevesta meni je
Zginila; ž njo sinovi:
V dalji njen tožni jek mrje,
Ž njim pa otrk glasovi! ...
Grob, glej, odpre se ženi zdaj
Držeči meč krvavi;
„Deco ti ž njim,“ mi pravi,
„Zabodla je Norma, znaj!“
(Začuje se sveti brou.)

Malikovalstvo naj končam
Odkrijem sto prevar!
Kar srcé mi dviga v zrak,
Kar v nevarnosti me jači,
Kar pogum mi vnema jak,
Vse ljubezni nebeške blag je dar.
Priboril ljubav si njeno
Bom z močjo pridrl jekleno
Tja na mesto posvečeno
In porušil bom oltar.

Hkrati začujeta glas svetega bron, kateri kliče Druide pred žrtvenik. Polijon in Flavij se skrijeta v gozdu.

(Dalje prib.)

pokazalo svojega političnega značaja, kar je izvršilo, to je bilo že prej zasnovano, to je duševni produkt nemške liberalne stranke. Dandanes bi vlada, katere bi hotela upravni aparat pri volitvah ivkoristiti, ne bila mogoča. Zanimanje prebivalstva za politiko in za stranke gineva čedalje bolj. Male nacionalne in provincionalne stranke so za velike državne interese sploh več ne brigajo. Vseled tega imajo individualno nadarjeni agitatorji veliko upliva. Splošna nezadovoljnost pospešuje razširjanje reakcionarnih in socialističnih idej in tako je mogoče, da se govori v zbornici, naj se konfiskuje imetje Židov.

Nacionalni dr. Steinwender je omenil, da je dispozicijski fond prej znašal 50 000 gld. in da se je šele za časa koalicije povišal na 100.000 gld., ker žurnalisti slabe koaličijske vlade za prejšnji honorar niso hoteli podpirati. Oficijozni listi ne koristijo vladi nič. Ker se neodvisni listi na razne načine zatirajo, vladni pa na troške davkoplačevalcev maste, ne morejo nacionalci glasovati za dispozicijski fond.

O jedinstvi mej Nemci je govoril baron Dipauli, dolžeč levičarje, da ne razločujejo verske svobode od politične svobode, in da bi se bili levičarji že davno lahko približali nemškemu klerikalnem, to pa na podlagi samostojnosti katoliške cerkve. Polemizoval je potom z levičarskimi govorniki in končno govoril o semitskem vodstvu socialdemokratske stranke.

Generalni govornik contra, dr. Slama, je popisoval tužne razmere šleških Slovanov in se izrekel zoper dispozicijski fond.

Generalni govornik pro, Habermann, je očital Dipauliju, da je klical policijo na pomoč zoper socialiste in polemizoval z dr. Stranskim ter svoje osebne napade zaključil z izrekom, da bi Moravska ne bila zadnja domovina Stranskega (Stransky: To je nemškoliberalna podlost. Predsednik pokliče Stranskega k redu.)

Dr. Stransky je na kratko polemizoval z nekimi predgovorniki in na Habermannov napad odgovoril, da je bil njegov govor nesramen in podel. (Predsednik pokliče dr. Stranskega novič k redu.)

Po raznih fakičnih popravkih je govoril še poročevalec grof Palffy, na kar se je vršilo glasovanje. Poglavlje „ministerski svet“ je bilo vzprejeto z veliko večino, o „dispozicijskem fondu“ se je glasovalo imenom in je bil vzprejet s 163 proti 82 glasom.

Razpravljalo se je potem o poglavju „prispevek za skupne zadeve.“

Posl. dr. Vašaty je dokazoval, da imajo Nemci in Madjari vsled trozveze prevlado nad drugimi narodi in sklicevaje se na Bismarckova razkritja zahteval, naj se naredi konec trozvezi.

V imeni protisemitov je dr. Scheicher grajal, da je vojska sodelovala pri zadnjih volitvah na Ogerskem, in obžaloval, da ni moč tega poglavja odkloniti.

Debato je zaključil dr. Menger, kateri je z umerno zagovarjal trozvezo in polemizoval z dr. Vašatom.

Konec seje je zbornica brez debate vzprejela zakonski načrt o sistemiziranju višjekomisarskih mest pi okr. glavarstvih.

Prihodnja seja bo v ponedeljek.

V Ljubljani, 14. decembra.

Podržavljenje cerkvenih posestev na Ogerskem. Ministerski svetnik dr. Aleksander Darday je te dni imel neko predavanje v pravnem društvu, v katerem je dokazoval potrebo državnega nadzorstva cerkvenih posestev. To predavanje je imelo namen narod pripraviti na podržavljenje cerkvenih posestev. Obnoviti se misli na Ogerskem neki patent cesarja Josipa II., ki se je bil razveljavil. Vlada hoče duhovščino spraviti bolje v odvisnost, da ne bi mogla delovati proti cerkvenopolitičnim zakonom in da bode morala bolje pospeševati madjarizacijske namene.

Rumunska cerkev v Turčiji. Grški patrijarh je grozno nevoljen, da se Rumuni v Turčiji hočejo ločiti od grške cerkve. Povabil je te dni k sebi Antimosa, katerega so Rumuni izvolili za načelnika svoji cerkvi. Pisal mu je, če se odpove začetkom razdiranju cerkvene jedinstvi, da mu preskrbi dobro metropolijo. Antimos pa ni odgovoril patrijarhu in k njemu ni šel. To je poslednjegz razdražilo. Preklel in izobčil je Antimosa iz pravoslavne cerkve. Seveda to ne bode dosti pomagalo. Bolgarski ekzarh

in vsa bolgarska duhovščina, so tudi izobčeni iz grške cerkve, a to nič ne kvari njih ugleda. Ruski car, člani ruske sinode in vsja ruska duhovščina so v Peterburgu kaj prijazno občevali s metropolitom Klemenom, če tudi spada mej tiste, katere je carigrški patrijarh že proklel. Grkom je seveda težko, da baš sedaj ljudje odpadajo od grške cerkve, ko se bliža propad Turčije. Kdo odpade od grške cerkve je izgubljen za grško narodnost. Marsikak kraj utegne biti za Grško izgubljen, ki bi ga sicer dobila, da se je obrnilo jedinstvo v cerkvi. Diplomati o narodnostih v Turčiji niso dobro poučeni in zmatrajo vse kraje za grške, kjer so grške cerkve in duhovniki.

Cerkveni razpor v Turčiji. Misel, da so Grki zastupili skopeljskega metropolita Metoda se vedno bolj razširja mej tamošnjim prebivalstvom. Seestra pokojnega metropolita je vse stvar ovadila turškemu oblastvom, ki so začela preiskavo. Novoizvoljeni metropolit Ambrozij se ne upa v metropolitko cerkev, ker se boji, da ga ljudje ubijejo. Zaprt je v grški cerkvi. Razburjenost mej prebivalstvom je tako velika, da se je bati izgradov. Srbsko prebivalstvo je priseglo v tamošnji cerkvi pred oltarjem, da hoče rajši umreti, nego bi se pokorilo grškim fanarijotom. V sorodni Srbiji se sklicujejo tabori, na katerih narod ugovarja proti izvolitvi Grka Ambrozija skopeljskim metropolitom in se vlada pozivlje, da v Carigradu stori potrebne korake, da se ta volitev razveljavi. Srbski poslanik v Carigradu je že pri turški vladi nekaj dosegel, da sultan novega metropolita Ambrozija ne bode potrdil. Grški patrijarhat skuša s tem stvar poravnati, da ljudi prigovarja, naj mirujejo. Metropolit Ambrozij se bode v kratkem odpovedal. Ljudje s tem niso zadovoljni, ker vedo, da metropolit ne pojde, ako ga ne prisili.

Upor grških častnikov. Grški častniki imajo skupno kazino, katerej je predsedoval prestolonaslednik Konstantin. Nedavno so istopili iz kazine skoro vsi častniki pešva, konjice in upravnih strok in ostali v njej sam topničarski častniki tehničnih čet. Povod temu razporu je baje to, da vlada daje topničarjem in tehničnim četam velike prednosti in ugodnosti, katere druge čete nimajo. Ker so se pri poslednjih imenovanjih godile razne nepravilnosti in krivice, so častniki z izstopom iz kazine hoteli pokazati svojo nevoljo.

Nemški dvorni lovi in časnikaštvo. Posledica pravde proti Lützu in Leckertu je, da k dvornim lovom, ki se sedaj začno, ni dobil dopustila noben časnikaš. Cesar se menda boji, da bi časnikašji se ne sbajali z visoko gospodo na lovu in zopet napravili kake spletke. Nemško občinstvo bode sedaj prikrajšano za veselje, da bi čitalo po listih o dogodkih na dvornih lovih, kako so previsokorodni in prevzvišeni gospodje preganjali zverino in se gostili. Vsekako velika škoda in tudi kak cesarjev govor se ne bode tako hitro razglasil.

Dopisi.

Iz Graden, 11. decembra. Slavnostni komers, ki ga je priredilo akad. tehn. društvo „Triglav“ v sredo dne 9. t. m. zvečer v hotelu „Resource“ svojemu najmlajšemu častnemu članu A. Aškercu, bila je slovenska slovesnost, ki si jo smelo štejejo v čast njeni prireditelji. Ogromna udeležitev, iz domovine in tujine prispelo brzajavne čestitke pa obča navdušenost, vse to je pričalo, da izvolitev velikega pesnika Aškercu častnim članom Triglavovim ni bila osamljena ideja v Slovincih, da je našla krepke odmeve v vseh slovanskih srcih. Gosp. predsednik društva „Triglav“ imel je čast pozdraviti razven polnim številom udeleživših se Triglavov častnega člana Triglavovega dra. Ipavca, velezaslužnega rodoljuba Hraševca, vseučiliškega profesorja dra. Gumplowicza, veliko množico drugih slovanskih gostov pa vsa graška slovanska akad. društva. Akad. korporacije: Bulgarija, Hrvatska, Ognisko, Rus, Srbadija prisostvovala so malodane polnoštevilno slavnostnemu komercu. Slavnost počastili so s svojo prisotnostjo in zastopniki češkega naroda in srednjeevropske mladeži. Skratka, slavnega pesnika počastile so vse slovanske narodnosti in vsi slojevi naobražene družbe, in lahko se kliče pesniku: Ne boj se, Aškerc, ne omagaj v boju za ideje, za katere se bori tvoje pero, za seboj imaš ogromno rezervo slovanske akademiške mladeži in vsega plemenito mislečega slovanstva, ki prisega na tvoje zavišene, blage vzore! Tvoje ideje so neporučljiva skala, ob kateri so morajo razbiti jeze se peneči valovi fanatiške zagrizenosti in odurnih napadov! Slavnostni komers vršil se je vseskosi dostojnim in slovesnosti primernim načinom. Mli zvoke slovanske pesmi, duhoviti govori in napitnice pa vsestransko navdušenje spajalo je Aškercove

slavitelje. Komers otvorilo je čilo akad. hrv. sloven. pevsko društvo „Sloga“ z geslom „Triglavovim“. Po prisrčnih besedah, s katerimi je pozdravil navzoče v imenu odbora „Triglavovega“ društveni predsednik g. stud. jur. Senčar, zapel je pevski zbor in zajedno z njim vsa družba entuzijastičnim navdušenjem „Slovenec sem“. Na to navtopi slavnostni govornik g. cand. phil. Verstovšek. Res, težko nalogo bil je prevzel g. govornik. Zakaj naslikati sbranim poslušalcem pravo podobo o velikem pesniku Aškercu iz njegovih poezij ter zadeti pravo v tem, kar velja o dičnem pesniku kot človeku, ni lahko. O Aškercu čuje se mnogo, čisto dijamastrano različnih sodb; vsakdo prilastuje si že pravico, kritikovati o pesniku veljavi velikana Aškercu, čestokrat ljudje, ki ne poznajo Aškercu in njegovih poezij, nego iz „Rimskega Katolika“, običajno individualni, ki niso vredni odvezati jermenov Aškercu čevih čevljev. Toda gospod govornik, ki ima čast, šteti se mej osebne prijatelje Aškercu in ki pozna do dobra Aškercu poezijo, ugodil je strokovnjaški svojemu nalogu. Načrtal nam je Aškercu kot jednega največjih sodobnih slovanskih pesnikov, dasi žalibog pesnika-trpina, in plemenitega človekoljuba. Aškercu je velevažen prikaz v našem pesništvu, velik pesnik, ki se je otrešel zastarelih, srednjeveških nazorov o pesništvu, pokazal s svojim zdravim realizmom jedino pravo pot, kojoj imajo hoditi naši pesniki, ako jim je mar narodova sreča, ki je zastavil svoje pero za najvišje vzore človeštva, za svobodo, pravico in resnico. Prvak po misli in obliki predločuje nam Aškercu v svojih nedosegljivih baladah in romancih pretresljive slike, vzete iz narodovega jedra in s isto genialnostjo daje oduska najnežnejšim čutom človeškega srca v svojih lirskih stihih. Njegova mnogolična muza se ne omeja na Slovence, krepko spaja v sebi mišljenje in teženje vsega slovanstva. In kot resnično naobražen človek blage, plemenite duše smehlja se mirno Aškercu odurnim in neslanim napadom svojih zagrizenih nasprotnikov, potrpežljivo molči navzlic grdemu natolcevanju in zavistnemu obrekovanju prema fanatiški kliki, katero nadkriljuje „toto coelo“ po duhu in mišljenju. Vsekako se je društvo „Triglav“ najlepše počastilo in odločno pokazalo svoje stališče s tem, da je uvedlo ime pesnika-mučenika mej imena: Miklošič, Krek, Strossmayer, Enšpieler, Stritar, Gregorčič, Gorup, Ipavc, ki so načrtana zlatimi slovi v zgodovini „Triglavovi“. „Slava Aškercu“, „Živele njegove nesmrtni ideje!“ zadonelo je kakor z jednega grla po obširni dvorani ter pokazalo, da so bile misli govornikove zajedno misli slehernega Aškercuovega čestilca. (Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. decembra.

— (Vlada in potresna posojila) V razgovoru o štatutu regulacijskega fonda Ljubljanskega na-glašal je dr. Tavčar pred vsem, da se boji glasovati za zahtevo ministersko in to zagadaj, ker se mu vidi, da deželni predsednik že sedaj prestrogo postopa v zadevah potresnih posojil. Skliceval se je takoj na slučaj z dežele, ki je res tako značilen, da ne bode škodilo, če se objavi. Pri zemljišču vlož. št. 27 v davčni občini Bukovica bilo je brezobrestno posojilo v znesku 100 goldinarjev v zastavno-pravno zavarovano na korist erarju. To zemljišče bilo je eksekutivnim potom prodano za 3032 goldinarjev, ter je je zdražil oče eksekutove žene, in sicer za ženo. Škofjeloško sodišče je z razdelilom z dne 1. julija 1896, št. 4222 odredilo, „da ima kupec teh 100 gld. naložiti v Kranjski hranilnici v Ljubljani, da je dotično hranilnično knjižico tukaj (to se pravi pri Škofjeloškem sodišču) v sodno hranitev položiti, in da ima kupec, 1. januarja 1901 počenši, prirediti nazaj plačevati posojilo v roke c. kr. deželnemu plačilnemu uradu v Ljubljani. Po tem razdelilu imela je torej eksekutova žena znesek 100 gld. založiti v sodno shrambo, potem pa skrbeti za to, da se bodo od 1. januarja 1901 redno plačevali zapadli obroki. Zadela jo je torej dolžnost, od leta 1901 dalje napraviti vsako leto prošnjo, da se erarju iz sodne zaloge izplača zapadli obrok, ki bode vsako leto znašal nekaj čez 1 gld. Treba bo torej petnajst potov v Škofjo Loko, petnajst prošenj na sodišče, petnajst pobotnic, in tudi več kot petnajst kolekov itd.! Ker je eksekuta žena prevzela staro revščino, ker je izposodila si toliko denarjev, da je poplačala vse druge dolgove, in ker bi bil po tem takem erar za svojih 100 gld. vknjižen na prvem mestu in sicer pri posestvu, ki je bilo prodano za 3035 gld. svetoval ji je dr. Tavčar, do kojega se je, kakor mnogo drugih potresnikov z dežele, obrnila, da naj poprosi, da bi se ji dovolilo, da sme brezobrestno posojilo 100 gld. še nadalje primo loco pri posestvu vknjiženo ostati, tako da bi odpadli koraki za petnajstkratno izdepozitiranje. Stvar je bila torej le formalnega pomena, ali

vzelo temu se je dotična prošnja — odbila. Denar je moral v depozitno kaso, in od leta 1901 naprej se bode zopet počasi luščil iz nje! Opravičeno se je torej trdilo v mestnem svetu, da se pri tacih in enakih slučajih od strani deželnega predsednika nekoliko prestrogo postopa! Sicer pa je ravno deželni zbor, kadar se v kratkem snide poklican, da dvigne svoj glas proti takim nedostatom!

— (Repertoir slovenskega gledališča.) Zaradi orkestralne skušnje za opero „Norma“ ne bo jutri slovenske predstave. „Norma“ se bo pela v četrtek dne 17. t. m. Vsebinsko dejanja te opere prijavimo v listku.

— (Gledališka predstava na čast gorenjskim gostom.) Prvi poskus v letošnji sezoni, prirediti skupen izlet k slovenski gledališki predstavi, se je nepričakovano dobro obnesel, za kar gre zahvala vrlim rodoljubom, kateri so se z združenimi močmi trudili za prireditev in z neumorno agitacijo dosegli, da je prišlo včeraj okrog 150 unanjih gostov v Ljubljano. Vsa Gorenjska je bila zastopana. Videli smo rodoljube in rodoljubkinje iz Kranjske gore, s Dovjega, iz Mojstrane, iz Zbreznice, z Jesenic, s Save, iz Radovljice, z Bleda, iz Podnarta iz Kranja, iz Kroke, iz Kamne gorice, iz Kamnika in iz drugih krajev. Največ udeležnikov je bilo iz radovljiskega okraja, posebej pa z Bleda. Kakor pri vsaki narodni slavnosti, udeležili so se tudi Kranjčani v mnogobrojnem številu izleta in Kamničanje, kakor znano, sami vrli gojitelji slovenske dramatike, niso zaostali. A izleta se ni udeležila samo inteligencija, udeležili so se ga vsi stanovi in posebno je oveselilo vse narodne kroge, da je tudi kmetsega ljudstva prišlo mnogo, največ z Bleda, mej njimi več narodnih županov in občinskih svetovalcev. Nekateri udeležniki so bili v narodni noši. Zdi se nam, da je to dalekosežnega pomena, navdušenje za slovensko gledališče mora prodreti tudi v širše kroge, mora prodreti v maso naroda, in da je začelo prodirati, o tem smo se prepričali pri sinočni predstavi. Gledališče je bilo do zadnjega kotička razprodano, v parter so se postavili stoli, a še je primankovalo prostora. Predstava je bila prav dobra, dasi so se tu in tam pojavile netočnosti, navdušenje pa je bilo veliko in mnogo frenetičnega ploskanja. Po predstavi zbrali so se gostje in domačini v „Narodnem domu“ kjer se je razvila v vseh prostorih živahna zabava, katera je trajala, dokler niso dragi gosti morali odriniti na kolodvor. Veselje radi lepo uspelega izleta je občno in upati je, da ni bil zadnji. Kakor vedno, dali so vrli Gorenjci dobri vglad, naj bi jih kmalu posnemali rojaki drugih pokrajin.

— („Slovenska Matica“) je razposlale vsem svojim poverjenikom naslednjo okrožnico: „Kozlerjev „Zemljevid slovenskih pokrajin“ je v zalogi „Slovenske Maticе“ že pred nekaj leti popolnoma pošel. Povprašuje se pogostoma po njem, a Matica ga nima več na razpolaganje. Odbor se je torej odločil, da Matica izda nov „Stenski zemljevid slovenskih pokrajin“ s slovensko terminologijo v merilu 1—200.000 in na štirih listih. Skupna velikost vseh štirih listov bi imela 146 cm dolžine in 155 cm širine. Zemljevid bi bil izdelan natančno tako, kakor generalna karta c. in kr. vojaškega zemljepisnega zavoda, in bi imel poleg praktične tudi znamenito znanstveno vrednost. Po proračunu Hoelzele tvrdke na Dunaju, s katero je Matica v dogovoru, bi stalo 3000 izvodov novega „Stenskega zemljevida“ 6000 gld. Če se pa naroči le 1000 izvodov, stanejo 5000 gld. in vsaki 100 izvodov pozneje naročenih 180 gld. Cena je torej, če se že prvotno naroči večje število, neprimerno nižja in postane potem 1 izvod le 2 gld. Odboru je do tega, da pridejo društveniki, ki se za to stvar zanimajo, do lepega, uporabnega in tudi v zemljepisnem oziru dovršenega zemljevida, ki bi jim izvrstno ustrezal na potovanju po slovenskih krajih, v šoli pri pouku, v uradu pri raznovrstnih poslih in doma pri branju slovenskih knjig; zakaj v njem bi bili vestno zabeleženi vsi količnej znameniti slovenski kraji po slovenskih deželah, tako da bi popolnoma nadomestil jako razširjeno in priljubljeno nemško generalno karto. Zatorej prosijo podpisani odbor vse p. n. gospe poverjenike, naj blagovolijo s priloženo naročilno polo vsak v svojem okraju nabirati naročnike na „Stenski zemljevid slovenskih pokrajin“. Naroči se lahko vsak Matčin društvenik ali nedruštvenik. Zlasti pa prosimo gg. poverjenike, naj na naročevanje povabijo tudi krajne šolske svete, društva in javne, zlasti občinske urade. Naročilna pola naj se vrne odboru ob enem z imenikom udov za prihodnje leto. Podpisani odbor „Slovenske Maticе“ se zanaša, da najde ta misel krepak odziv v vseh slovenskih krogih in pričakuje prav ugodnega odgovora. Zakaj samo v tem primeru, če se oglasi zadostno število naročnikov, bi mogla izdati Matica nameravani „Stenski zemljevid“. V Ljubljani decembra meseca 1896. —

Iz odbora „Slovenske Maticе“: Predsednik: Levec, Odbornik: Rutar.

— (Promenadni koncert) vojaške godbe pešpolka št. 27 v dvorani „Tonhalle“, kateri se je po inicijativi g. župana Hribarja priredil na korist povodnji oškodovanih Barjanov, se je vršil včeraj. Godba je pod vodstvom svojega vrliga kapelnika g. Friseka igrala vse točke lepega vzporeda precizno in z umetniškim razumom. Materijelni uspeh včerajšnjega koncerta je skoro ravno takšen, kakor je bil uspeh promenadnega koncerta v „Narodnem domu“.

— (V umobolnosti) ušla je sinoči mej 9. in 10. uro Helena Mavc 42 let stara delavka, iz svojega stanovanja na sv. Petra cesti št. 42 in se do sedaj ni vrnila. Bila je bosa in oblečena le v spodnje krilo.

— (Tatvina.) V zadnjem času izvršile so se na južnem kolodvoru večje tatvine premoga, ne da bi se bilo posrečilo priti storilcem na sled. V soboto pa je zasačila policija kar najedenkrat tri ženske, ki so nesle ukraden premog po dovozni cesti proti Vodmatu. Ženske so se naznanile sodišču.

— (Iz Celja) smo prejeli sledeči dopis: Za 16. t. m. je razpisana skupščina celjskega okrajnega zastopa v „Narodni dom“, kjer ima posojilnica prav lepo dvorano za seje. „Deutsche Wacht“ zmerja v svoji neotesani šegi slovensko „predrznost“, da se vabijo Nemci, namreč nemški udje okrajnega zastopa v „Narodni dom“, ta trdni spomenik slovenske držnosti v nemškem mestu“, in toži, da se predstavljajo seje okrajnega zastopa iz „neutrnih tal“ v „stavbo hujkanja“ (Heizbau). No, „neutrnalna tla“ sejam okrajnega zastopa so bila tla čudno „neutrnalno“ mestnozbovske dvorane, potem ravno tako „neutrnalno“ dvorana celjske mestne hranilnice, dokler so Nemci imeli večino v okrajnem zastopu. Ko smo Slovenci prišli do večine, zaprli so „neutrnalno“ celjski „Nemci“ okrajnemu zastopu celjsko mestno in hranilnično dvorano. Predsedništvo okrožnega sodišča je potem prepuščalo svojo posvetovalno ali porotno dvorano skupščinam okrajnega zastopa, pa znano je, da nobena teh dvoran ni prav pripravna za zborovanje okrajnega zastopa. Zato se je prihodnja skupščina sklicala v prostor, ki je prav dober za take shode. Ako je Nemcem za pospeševanje pravih namenov okrajnega zastopa, prišli bodo k seji v „Narodni dom“ ravno tako, kakor so svoj čas hodili Slovenci v dvorano mestnega zbora in dvorano mestne „nemške“ hranilnice. Članek „Vahterica“ pa je samo metanje peska v oči takim ljudem, ki razmer ne poznajo, — vsaka beseda tega članka je izraz popolnoma divjaško besnega sovraštva do Slovencev, pojav najgrše nestrpnosti in — nečlovečnosti! Kajti gospodje celjskega nemškega lističa še vedno gojijo srednovečno misel, da imajo oni sami biti „gospodje“, Slovenci pa da jih že žalijo, ako postavijo — svojo hišo sebi in v njej zborujejo z zastopi, ki so v njih rokah! — Preosnovno narodnih in z njimi v tesni zvezi stoječih družabnih razmer — zaspali so Nemci v Celji! Njih ošabno napuhnjeno zaničevanje idej, ki gonijo kolese naše dobe, pokazalo jim bode, ko se zbudi, zoro, pred katero se bode njih domišljevanje razpršilo, kakor megla pod zmagonosnim solncem! — Naj pridejo Nemci 16. t. m. v okrajni zastop ali ne, — Slovenci bodo prišli vsi, kar jim bode na srce položeno, da kažemo tudi za naprej, da opravimo tudi sami!

— (Legar v Pulju) se čedalje bolj razširja. Doslej je obolelo že nad 500 oseb. Šole so seveda vse zaprte. Bolezen je nastala, ko je mesto jelo razkopavati stari rimski vodovod. Prvi so oboleli delavci, potem pa se je bolezen čudovito hitro razširila po mestu.

— (Gospod Josip Sturm.) pred nekaj leti profesor na gimnaziji v Novem mestu, sedaj profesor na realki v Sechshausu (na Dunaji) dolčen je od antisemitov in kršč. socialistov kandidatom za deželni zbor nižjeavstrijski v V. okraji dunajskem, kjer je voljen dr. Lueger, ki se je pa odločil za mandat v II. okraji. Dopolnilna volitev bode dne 11. prib. meseca.

— (Z Dunaja) se nam piše: Na dunajskem c. in kr. vojaškem živinozdravniškem zavodu je položil gospod Ivan Babič iz Kranja rigorozno in dobil dne 12. decembra živinozdravniški diplom.

* (Štrajknjoči gimnazijci.) Senjski šestšolci so s svojim profesorjem zgodovine skrajno nezadovoljni. Ker pritožbe nič pomagale niso, dogovorili so se dijaki uprizoriti pravi pravcati — štrajk. Vlada je poslala šolskega nadzornika, da preišče razmere.

* (Grozen človek.) Tovarniški knjigovodja Lubis v Feliksdufu je neko 17letno dekle na samoti napadel, jo zlorabil in jo potem zadavil. V soboto so ga orožniki ujeli in ga izročili pristojnemu sodišču.

* (Premeten slepar.) Pred nekaj leti je prišel na Dunaj neki bivši trgovec März iz Monakova in ondu živel ves čas od lahkovernosti ljudj. Predstavljal se je kot stavbeni podjetnik in opeharil več hišnih posestnikov in trgovcev za razmeroma jako velike svote, tako nekega hišnega posestnika za 13 000 gl., nekega drugega za 16 000 gl. Skupna škoda je prav znatna. Policija je premetenega sle-

parja pač prijel, a šele zdaj, ko je prisleparjen, denar že zapravlil.

* (Laški škandali.) Korupcija v Italiji mora biti velikanška. Ni ga dne, da bi se ne čulo o novih sleparstvih in defraudacijah. V Mesini je vlada prišla na sled velikanskim carinskim defraudacijam, vsled katerih je bila država tekem let osleparjena za milijone. V Kataniji je falirala ondodna depozitna banka in je preiskava dognala, da so falimenta krivi razni odlični politiki, bivši ministri in senatorji, kateri so v banki kradli kakor srake. Sodišče je že prosilo dovoljenja, da priganja prizadete senatorje.

Darila:

„Kepa“ v korist Ljubljani. Mestnemu magistratu ljubljanskemu došlo so v korist po potresu oškodovanim prebivalcem še naslednje zbirke v pisemskih znamkah: Iz Kranja 7 gld. 30 kr., iz Štor 8 gld. 10 kr., iz Karlovih varov 5 gld. 40 kr., iz Sepi-St. György 4 gld., iz Kočevja 2 gld. 35 kr., od g. dr. Arnsteina v Karlovih varih 2 gld. 20 kr., iz Ljubljane 2 gld. 20 kr., od g. Štefana Felmayerja v Pečuhu 1 gld. 40 kr., iz Krškega 1 gld., iz Szegedina 1 gld., iz Trutnova 80 kr., iz Budimpešte 80 kr., iz Nürnberga 1 marka in 30 pfenigov, iz Mecklenburga 1 marka in 30 pfenigov, iz Monakovega 1 marka in iz Berolina 10 pfenigov.

Brzobjavke.

Dunaj 14. decembra. Poslanska zbornica je danes začela razpravo o proračunu ministerstva notranjih del. Borčić je pojasnjeval dalmatinske razmere in polemizoval z Biankinijem.

Dunaj 14. decembra. Nelidov se je včeraj dolgo posvetoval z Goluchowskim in dosegel, da bode Avstrija podpirala francoskorusko akcijo glede reform v Turčiji.

Dunaj 14. decembra. Srbski kralj Aleksander je došel sem. Danes opoldne ga je vzprejel cesar v daljši avdijenci. Kralj odpotuje nocoj v Beligrad.

Sofija 14. decembra. Knez je otvoril skupščino s prestolnim nagovorom, v katerem je zlasti povdarjal, da vežejo Bolgarsko in Rusijo dragocene in nerazrušne vezi, ter naglašal prijateljstvo s Srbijo.

Carigrad 14. decembra. Sultan je pomilostil vse povodom zadnjih izgrediv obsojene Armence.

Narodno-gospodarske stvari.

— Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani. (Dalje.) XV. Zbornični svetnik Žitnik poroča o prošnji občine spodnejdržijske za dovolitev še jednega živinskega semnja dne 10. marca vsakega leta. Občinsko predstojništvo utemeljuje prošnjo s tem, da živinorejci na slabo obiskanih sejnih v Idriji ne morejo prodati živine in jo morajo goniti na druge semnje, da je Spodnja Idrija pripraven kraj za semnje in da se bodo s pomnožitvijo semnjev povečali občinski dohodki. Proti semnju se izrekati sejmski občini Spodnji Logatec in Žiri, ker bi semenj z njihovimi kolodovi. V Spodnji Idriji so vsako leto 4 letni in živinski semnji. V bližnji Idriji je tudi 5 semnjev vsako leto in v idrijskem sodnem okraju je v vsem 19 semnjev. Občina Spodnja Idrija je tudi že lansko leto prosila za pomnožitev živinskih semnjev. Svojo prošnjo je podprla s istimi razlogi kakor letos. Zbornica se je takrat izrekla proti prošnji. Ker se razmere od lanskega leta niso spremenile, in dosedanja semnji v Spodnji Idriji zadostajo ondotnim potrebam ter se je ozirati na utemeljene ugovore sejmskih občin Spodnji Logatec in Žiri, se odsek pridružuje mnenju c. kr. okrajnega glavarstva logškega in z ozirom na to, da bi bila zaprosena pomnožitev semnjev v narodno-gospodarskem oziru kvarljiva, predlaga: Čestita zbornica naj se v svojem poročilu na c. kr. deželno vlado izreče proti pomnožitvi semnjev v Spodnji Idriji. — Predlog se sprejme.

XVI. Zbornični svetnik Alojzij Lenček poroča, da je trgovska in obrtniška zbornica v Gradcu naznanila, da je pri c. kr. trgovskem ministerstvu uročila prošnjo, da bi čim prej umaknilo določila ministerskega ukaza z dne 26. junija 1896. leta, št. 25.221 poštnega in brzobjavnega ukaznika št. 57, po katerih je v prihodeje v poštnih oddajnih listih in poštnih oddajnih knjigah mesto s številkami za znamenovane pristojbine vpisati zaznamek „M“. Novata obstaja v tem, da so poprej znesek poštnine vedno s številkami zaznamovali. Sedaj pa se po novem ukazu vrši to lo še tedaj, če gre za vozno-poštne pošiljke v inozemstvo, ali če se plača višja kakor navadna tarifar pristojbina, ali končno, če se za pošiljke plača poštnina v gotovini — ne v znamkah — torej, kadar dotični oddajni poštni urad slučajno ne bi razpolagal s poštnimi znamkami. Navedba poštnine v predelku „pristojbina“ v poštnih oddajnih listih je za odpošiljalca v mnogih slučajih največje važnosti. Kupčevalec, ki ima vsak

dan razpošiljati številnih pošiljatev, praviloma nima časa preračunati višine poštne, da, pri poštah zavrtih, pri katerih se določitev tako spreminja po teži, vrednosti in pasu in je preračun precej težek in zamuden, bi čisto izračunal drug kakor tarifni znesek. Odpošiljalec, osobito spediter, mora natančno račun imeti s svojimi naročniki in je, če ne pozna pristojbine, popolnoma nezmožen, voditi kupčijske knjige in račune v potrebnem redu in popolnosti. Odslek se strinja z izvedbami graške zbornice, in ker so tudi na Kranjskem udeleženi krogi izrekli isto željo, meni, da jim je ustreči. Predlaga torej: Zbornica blagovoli graško zbornico posestrimo pri via. c. kr. trgovskega ministerstvu podpirati. — Predlog se sprejme. (Dalje prih.)

— Psi na železnici. Obratno ravnanje državnih železnic v Beljaku nas prosi, opozoriti občinstvo, da se psi ne smejo jemati seboj po železnicah v osebnih vozovih. Izvzeti so le majhni psi, ki se neso v naročju, če potovalci dotičnega oddelka ne ugovarjajo. Večje, zlasti lovske pse je dovoljeno v III. razredu izjemoma seboj vzeti, če se vozijo psi z ljudmi, ki jih spremljajo v posebnem oddelku. Drugi psi se vozijo v posebnih prostorih. Če tacihi prostorov ni pri osebnem vlaku, se ne more zahtevati, da bi se psi seboj vzeli. Psi, ki se peljejo po železnici v voznih oddelkih, morajo imeti nagobčnico, psi, ki se vozijo v posebnih prostorih, morajo imeti poleg nagobčnice še vrstico, da se privežejo.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prasek“, ker upliva na prebavljenje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 1 gld. Po poštenu povzjetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, za znanomav z varnostno znamko in podpisom. 3 (1756—17)

Pomirljivo
sliz razkrajajoče in izvrstnega okusa so
antikataralične pastile lekarja Piccolli-ja v Ljubljani
(Dunajska cesta)
katere učinkujejo proti hripavosti in olajšujejo kašelj. —
Cena škatljici 25 kr., 10 škatljici 2 gld. 4 (3202—5)

Loterijske srečke 12. decembra.
V Gradci: 56, 51, 83, 69, 6.
Na Dunaji: 87, 15, 25, 14, 32.

Tržne cene v Ljubljani
dné 12. decembra 1896.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, htl.	8	20	Špeh, povenen, kgr.	—	70
Rž.	6	30	Surovo maslo, „	—	78
Ječmen, „	5	50	Jajce, jedno „	—	3
Oves, „	6	20	Mleko, liter „	—	10
Ajda, „	6	80	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso, „	6	60	Telečje „	—	60
Koruz, „	5	60	Svinjsko „	—	58
Krompir, „	2	10	Koštrunovo „	—	36
Leča, „	11	—	Pišanec „	—	45
Grah, „	10	—	Golob „	—	17
Fizol, „	8	—	Seno, 100 kilo „	—	250
Maslo, kgr. „	—	90	Slama „	—	230
Mast, „	—	70	Drva trda, 4 metr. „	—	7
Špeh, frišen, „	—	64	„ mehka, 4 „	—	5

Št. 38.879. **Razpis.** (3369—1)

Na podstavi sklepa občinskega sveta z dné 7. t. m. razpisujejo se
tri stalna mesta šolskih slug
in sicer: za prvo mestno deško ljudsko šolo, za mestno nemško deško ljudsko šolo in pa za obitne strokovne šole z letno plačo 400 gld. in prostim stanovanjem v šolskem poslopu ali pa z doklado v znesku 10% redne plače.
Prošnje za jedno ali drugo razpisanih mest vložiti ja do 25. t. m. pri magistratnem vložnem zapisniku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dné 11. decembra 1896.

Primerna božična in novoletna darila vsake vrste
kakor tudi
Stenske koledarje | Skladne koledarje
po 25 kr., po pošti 28 kr. od 60 kr. naprej, po pošti 5 kr. več
priporoča (3365—1)
Anton Zagorjan
knjigar v Ljubljani, na Kongresnem trgu.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Meteorologično poročilo.

Decembar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
12.	9. zvečer	737.6	0.6	sl. zah.	oblačno	1.6
13.	7. jutraj	735.3	0.6	sl. zah.	megla	
	2. popol.	732.6	3.0	sl. zah.	dež	
14.	9. zvečer	730.2	1.9	sl. sever	dež	16.1
14.	7. jutraj	726.6	0.8	sl. sever	dež	
	2. popol.	722.5	2.0	sl. zah.	oblačno	

Srednja temperatura sobote in nedelje —0.9° in 1.8°, za 0.4° in 3.2° nad normalom.

Dunajska borza

dné 14. decembra 1896.

Skupni državni dolg v notah.	101	gld.	30	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	101	„	30	„
Avstrijska zlata renta.	122	„	75	„
Avstrijska kronska renta 4%.	100	„	75	„
Ogerska zlata renta 4%.	122	„	25	„
Ogerska kronska renta 4%.	99	„	05	„
Avstro-ogerske bančne delnice	935	„	—	„
Kreditne delnice	372	„	50	„
London vista.	120	„	05	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	„	92 1/2	„
20 mark	11	„	78	„
20 frankov	9	„	54 1/2	„
Italijanski bankovci	45	„	40	„
C. kr. cekini	5	„	68	„

Dné 12. decembra 1896.

4% državne srečke is l. 1854 po 250 gld.	143	gld.	—	kr.
Državne srečke is l. 1864 po 100 gld.	188	„	50	„
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	129	„	75	„
Zemlj. obč. avstr. 4% slati zast. listi	99	„	40	„
Kreditne srečke po 100 gld.	201	„	50	„
Ljubljanske srečke.	22	„	75	„
Budimpeške srečke po 10 gld.	22	„	—	„
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	154	„	50	„
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	464	„	—	„
Papirnat rubelj	1	„	27 1/2	„

Mladenich

poštenega vedenja, z dovršenimi 4 razredi srednje šole, vzprejme se kot vajenec pri pošttem uradu v Litiji. (3363—1)

Ljudevit Borovnik

(1832) puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovec in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1896.

Nastopno označeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. (1705-287)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga iz Trbiča.

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiča, Beljak, Celovec, Frantsenfest, Ljubno; čes. Belsthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd; čes. Klein-Reifling v Steyr, Ltna, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 10 min. jutraj osebni vlak v Trbiča, Pontabel, Beljak, Celovec, Frantsenfest, Ljubno, Dunaj; čes. Belsthal v Solnograd, čes. Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 min. dopoludne osebni vlak v Trbiča, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiča, Beljak, Celovec, Ljubno; čes. Belsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inomost, Bregeno, Gurth, Genova, Paris; čes. Klein-Reifling v Steyr, Ltna, Budajevic, Pilsen, Marijine vare, Heb, Francovs vare, Karlovs vare, Prago, Lipce, Dunaj via Amstetten.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. jutraj mešani vlak. — Ob 13. uri 55 min. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiča.

Ob 5. uri 55 min. jutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipce, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Hebe, Marijinih varov, Plnja, Budajevic, Solnograda, Ltna, Steyr, Gmunden, Ischl, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljak, Frantsenfest. — Ob 11. uri 55 min. dopoludne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Hebe, Marijinih varov, Plnja, Budajevic, Solnograda, Ltna, Steyr, Paris, Genova, Gurth, Bregeno, Inomost, Zell na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Ljubna, Pontabel. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Belsthal, Beljak, Celovec, Frantsenfest, Pontabel. — Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Ischl, Ljubna, Beljak, Celovec, Pontabel.

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.

Ob 6. uri 10 min. jutraj mešani vlak. — Ob 3. uri 32 min. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 35 min. jutraj, ob 3. uri 5 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. zvečer, ob 10. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 55 min. jutraj, ob 11. uri 15 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Nakiti za božična drevesca.

Priporočam veliko izber slaščic, krasno izdelanih, čokoladnih, likerovih, arabesk, črk, mandlovega peciva i. t. d. Na zahtevanje pošiljam tudi zabojčke, obsežajoče 120 komadov, za 1 gld., popolnem fine figurke za 2 gld., z angeljem na vrhu po 15 kr. več. P. n. prekuovalcem posebne cene. Zabojčki in embalaža se ne računajo.

Z odličnim štovanjem

(3366)

Anton Tesař

sladčičar v Pekarski ulici št. 74 v Brnu.

Trgovski pomočnik

vzprejme se v trgovino s špecerijskim in železnim blagom na deželi.

Ponudbe pod „Trgovec“ vzprejema iz prijaznosti upravništvo „Slov. Naroda“. (3355—2)

V najem se daje

kovačija

z vso opravo in z vsem potrebnim orodjem. Pri kovačiji je tudi stanovanje, primerno za samca in tudi za celo rodbino. — Več se izve pri Avgustu Gaspariju na Rakeku. (3364—1)

Št. 38.879.

Razpis.

(3370—1)

Na podstavi sklepa občinskega sveta z dné 7. t. m. razpisujejo se sledeča
službena mesta magistratnih slug

in sicer:

- 1) v stalno namestitvev:
  - a) tri mesta z letno plačo po 450 gld.
  - b) sedem mest z letno plačo po 400 gld.
- 2) v začasno namestitvev:
  - a) štiri mesta z letno plačo po 400 gld.

Stalno nameščeni slugi imajo pravico do aktivitetne doklade v znesku 10% svoje plače, potem do pokojnine ali odpravnine in pa do službene obleke; začasno nameščeni slugi pa samo do uradne čepice.

Slugam, ki imajo prsto stanovanje, se aktivitetna doklada ne izplačuje. Prošnje za jedno ali drugo razpisanih mest vložiti je do 25. t. m. pri magistratnem vložnem zapisniku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 11. decembra 1896.

! Samo še malo dnij!

Zrebanje že dné 28. decembra 1896
ogerske drž. dobrodelne loterije.

Glavni dobitok 60.000 gld.

Vsi dobitki 160.000 gld.

Srečke po 2 gld. se dobivajo: pri loterijskem ravnanstvu v Budimpešti (Pešta, glavni carinski urad, polnadstropje), pri vseh loterijskih, solnih in davčnih uradih, pri večini poštah in uradov, pri „Mercur-ju“ na Dunaju in po vseh mestih in večjih krajih pri prodajalcih srečk.

Budimpešta, dné 4. oktobra 1896.

(3160—2)

Kralj. ogersko loterijsko ravnanstvo.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.